

Bestyrelsens selvevaluering 2021

På baggrund af trivselsundersøgelse og gruppeinterview på årgang 37 · 2020/2021

Selvevalueringens fokus blev besluttet primo 2021. Afsluttende gennemgang af resultaterne samt fremadrettet handleplan blev efterfølgende vedtaget på bestyrelsesmøde d. 7. september 2021.

Baggrund

Med afsæt i vores værdigrundlag skal Gunslevholm Idrætsefterskoles bestyrelse mindst hvert andet år iværksætte en selvevaluering. Det specifikke fokus for selvevalueringen besluttes egenhændigt af bestyrelsen, ligesom metoden er valgfri.

Nærværende selvevaluering

På Gunslevholm Idrætsefterskole er vi forpligtet til at tilbyde undervisning og samvær, der har fokus på livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse. Vores værdigrundlag leder overordnet set frem mod dette hovedformål og altid gennem samvær, forpligtende fællesskab – ja, med livet under samme tag i et år, som ramme for at uddanne og danne de unge mennesker.

I 2020 blev verden ramt af en pandemi, som foruden alvorlig sygdom og død, førte en hel bølge af nærværende udfordringer med sig. Det danske samfund blev resolut lukket ned i marts 2020 og med denne nationale nedlukning, måtte grundskoler (herunder efterskoler) selvsagt også være lukkede i flere uger. Situationen gav anledning til, at alt fra håndspritlagre til handleplaner for nedlukninger blev opgraderede. Alt sammen dog med en vis forbeholdenhed - for mon ikke det værste var overstået?

Stigende smittetal for COVID-19 i december måned 2020 medførte, at efterskolerne fik muligheden for at lave en såkaldt fleksibel åbning, efter juleferien. Formålet var i første omgang at give tidsmæssigt plads til, at alle elever og medarbejdere ville kunne være nytestede efter diverse julemiddage og fester hen over nytåret.

Den fleksible åbning (4.-10. januar 2021) blev imidlertid erstattet af en decideret nedlukningsperiode med fjernundervisning. Og endnu engang skulle vi forsøge at nå såvel undervisningsmål, som arbejde med vores værdier, have målrettethed mod hovedformålet, samt sikre, at vores elever var i trivsel – vel at mærke på afstand af hinanden. Langt fra den oprindelige præmis om, at være under samme tag.

Bestyrelsesproces og undersøgelsesdesign

Bestyrelsen besluttede d. 21. januar 2021, at elevernes trivsel under nedlukningsperioden skulle danne udgangspunkt for selvevalueringen. Med dette fokus var der overordnet set to formål:

- Kortlægning af eventuelle akutte udfordringer for vores elever, som vi skulle reagere hurtigt på i forhold til igangværende nationale skolenedlukning.
- Skabe viden, som vil kunne udnyttes ved eventuelle lokale, regionale eller nationale nedlukninger i fremtiden.

I relation til skolens værdigrundlag er det således nogle af de centrale værdier der tages udgangspunkt i for eleverne: *selvindsigt, ærlighed, åbenhed, empati*. Men også hele præmissen for efterskolen, som beskrevet i det foregående, er på spil. Dette er eksemplificeret i følgende citat fra værdigrundlaget:

”Det er afgørende, at fællesskabet prioriteres i skolens dagligdag, mange gøremål og aktiviteter, hvor alle skal bidrage og være aktivt deltagende”.

Spørgeskemaundersøgelse

Bestyrelsen besluttede, at gennemføre en spørgeskemaundersøgelse, med mulighed for kvantitativ opsummering på området. Spørgsmålene skulle være meget overordnede, men suppleres med, at eleverne havde mulighed for at kommentere specifikt på spørgsmålene (kvalitativt supplement).

- Denne undersøgelse blev gennemført d. 5. februar 2021 – altså under selve nedlukningsperioden.
- Der var 137 respondenter ud af 196 mulige i trivselsundersøgelsen blandt eleverne (besvarelsesprocent på 70%).

Gruppeinterview

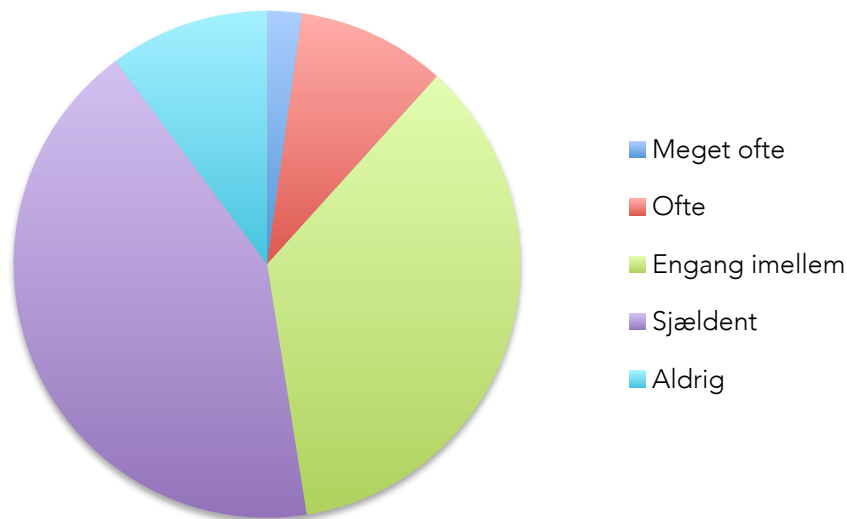
Som supplement til spørgeskemaundersøgelsen blev det besluttet, at der skulle gennemføres et semistruktureret gruppeinterview med fire basislærere. Formålet hermed var, at få et indblik i hvordan nogle af de primære lærere vurderede deres basiselevers trivsel (grad af ensomhed).

De fire basislærere blev udvalgt på baggrund af fagmæssig berøring og køn, for at sikre videst mulige diversitet.

Gruppeinterviewet blev gennemført virtuelt af skolens viceforstander d. 13. februar 2021 – som med det øvrige, altså under nedlukningsperioden.

Ensomhed

I trivselsundersøgelsen blev der spurgt specifikt til elevens opfattelse af eventuel ensomhed og med mulighed for at fortælle om hvordan det påvirker den enkelte.

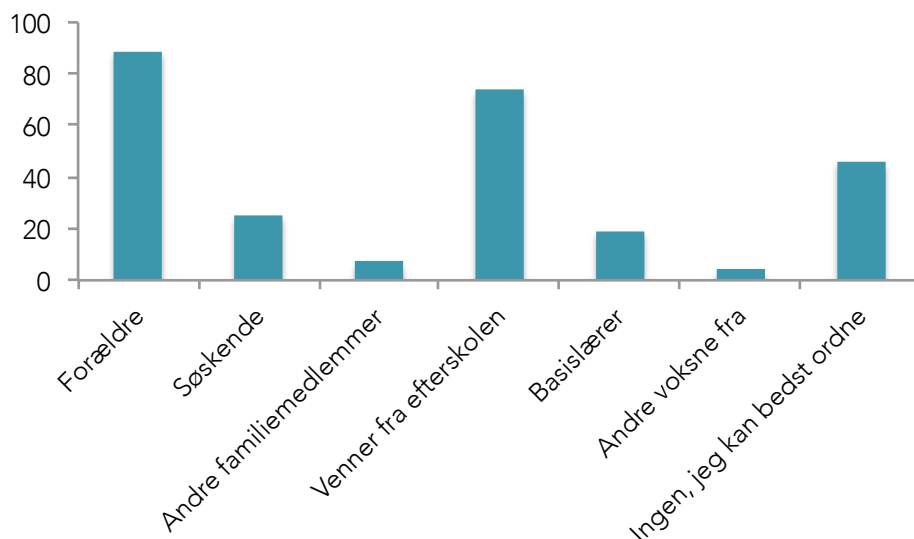
2,2% af eleverne angiver, at de meget ofte føler sig ensomme, mens yderligere 9,5% vurderer, at det er ofte de har denne følelse. Dette svarer til at 16 ud af de 137 respondenter vurderer at de ofte eller meget ofte har det svært på dette område.

Udpluk af kommentarer

- "Jeg bliver enormt træt og det hele bliver en lille tand mere uoverskueligt..."
- "... lukker mig selv inde på værelset og bliver mere sur over småting!"

Hvem tager du fat i hvis du er ked af det eller frustreret?

Vi havde med dette spørgsmål brug for at afdække om alle elever havde en voksen at gå til, for at få hjælp. Og i hvilken grad de bruger hinanden for at klare den svære situation.

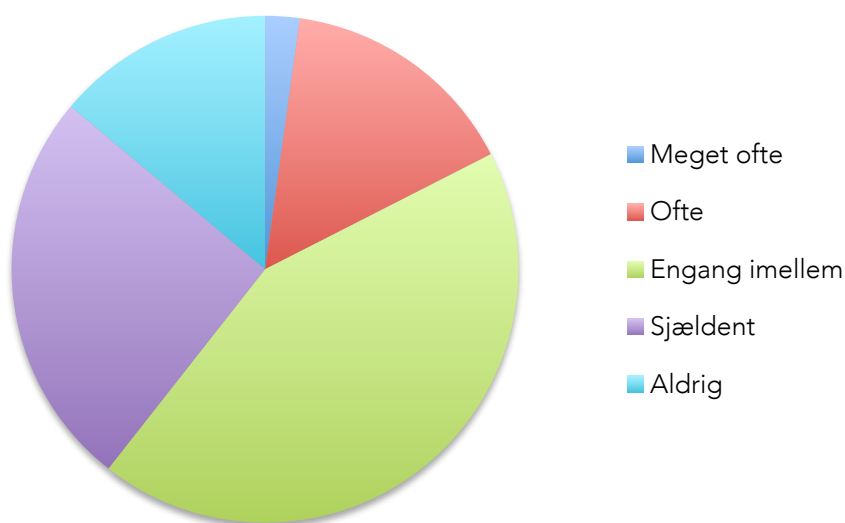

Man havde i spørgeskemadesignet mulighed for at tilkendegive flere muligheder – men i kategorien "Ingen – jeg kan bedst klare tingene selv" udelukkede man selvsagt de andre kategorier.

Der var 46 elever der havde noteret, at de bedst selv klarer udfordringerne, hvilket svarer til hele 33,6%.

Stress

Vi spurgte ind til om eleverne følte sig stressede og hvad de i givet fald gør for at modvirke dette.

Faktisk var det kun 13,9% af eleverne der aldrig følte sig stressede og modsat 17,5% af eleverne der ofte eller meget ofte følte sig stressede.

Udpluk af kommentarer

- "Mange lektier og korte afleveringsfrister..."
- "Uvisheden om hvad vi kommer tilbage til presser mig"
- "Alt det her virtuelle undervisning er hårdt"

Hvilke digitale aktiviteter har været gode og meningsfulde?

På baggrund af nedlukningsperioden i det foregående skoleår, havde vi en antagelse om, at meget aktivitet var vigtig for at føle samhørighed. Men denne nedlukningsperiode var lang og vi havde brug for en umiddelbar respons på hvilke aktiviteter der var positive og meningsfulde for eleverne, og hvad der var ligegyldigt fyld i deres digitale liv.

Repræsentative kommentarer

- Godt med "Godnat-Meet" med hele gangen, så føler man at man er tilbage på efterskolen.
- Basismøderne er vigtige!
- Synes, at frokosterne er vigtige, ligesom det er rart med de fællestimer hvor ledelsen informerer om hvor vi står med det her Conrona.
- Jeg synes, at de alternative dage var SÅ fede – jeg elskede at lave noget helt anderledes.
- Frivillige tiltag er fede, så det ikke presser dem der er stressede, men samler os der har brug for det.

Delkonklusion på baggrund af spørgeskema

Vi havde ikke mulighed for at krydstjekke data hvad angår sammenhæng mellem graden af ensomhed og hvad man har svaret i spørgsmålet om hvem man tager fat i når man er ked af det eller frustreret. Umiddelbart er det overraskende, at omkring en tredjedel af eleverne selv løser udfordringerne. Med mindre det er et naturligt svar fra elever der faktisk ikke har det så svært endda.

I forhold til vores kortsigtede målsætning om at sikre at alle elever havde det godt i den aktuelle situation, betød resultatet, at vi blev mere opsøgende på individniveau i forhold til eventuel mistrivsel. Helt konkret gennemførte vi efterfølgende trivselssamtaler og basislærerne fulgte op på alle deres elever.

Gruppeinterview

Det semistrukturerede gruppeinterview med fire basislærere omhandlede ensomhed. Og mere specifikt basislærernes oplevelse af elevernes ensomhed.

Notat fra interviewet

Generelt opleves det, at der er en god videndeling i lærergruppen omkring elevernes deltagelse i undervisning og andre aktiviteter. Og OBS på hvordan vi oplever de enkelte elever.

Alle fire basislærere kender til enkelte elever der virker ensomme – og hvor trivslen er reelt udfordret. Disse elever er alle drøftet på lærermøder og der sættes ind med målrettede tiltag.

Det er lærernes opfattelse, at det kan være svært at hjælpe elever der virker som om de har udfordringer trivselsmæssigt, hvis ikke de deltager i de aktiviteter der tilbydes. Samtidig oplever de, at der er nogle af de ensomme/udfordrede elever, som netop tager alle tiltag til sig og hvor det er vigtigt, at vi har frivillige aktiviteter.

Lidt en udfordring, at nogle elever mødes i sommerhus og lignende, mens andre ikke må for forældre – det skaber ulige vilkår. Men er en hjælp for dem der er af sted.

Konklusion

Kombinationen af de resultater spørgeskemaundersøgelsen og gruppeinterviewet gav, fik vi underbygget vores formodning om, at vi havde enkelte elever der var ensomme. Men også, at vi havde en god føling med hvem det specifikt drejede sig om.

Som handleplanen nedenfor viser, iværksatte vi imidlertid yderligere tiltag for at være helt sikker på, at der ikke var elever vi overså i henhold til denne problematik. Eksempelvis gennemførte vi individuelle samtaler med alle elever. Og vi fulgte op med muligheder for at basislæreren mødtes udendørs med eleverne.

Som yderligere et supplement hertil oprettede vi en egentlig mentorordning. Dels for at følge op på trivselsmæssige udfordringer og dels for at hjælpe elever i forhold til at blive uddannelsesparate – derfor var det uddannelsesvejlederne der varetog denne opgave.

Der er ingen tvivl om, at selv meget velfungerende unge mennesker, kan blive apatiske og komme i decideret mistro, ved separation fra de fællesskaber som er så vigtige for deres udvikling. Vi lærte at vi må rettet skal spørge ind til den enkelte og desuden fokusere meget på anderledes læringsforløb og trivselsmæssige tiltag, som kan understøtte følelsen af at høre til.

Struktur, forudsigelighed og en vilje til at gøre præcis hvad der skal til for den enkelte elev, er nok nøglen til at komme godt igennem sådanne situationer. Dette vil vores handleplaner nedenfor tage afsæt i.

Handleplan i den konkrete situation (nedlukning 2021)

- På baggrund af spørgsmålet omkring ensomhed og risikoen for, at der er elever der måske ikke har nogen at gå til, når det hele er svært, blev det besluttet straks at lave individuelle trivselssamtaler med eleverne og at følge op på disse med handling, hvis der er reel mistrivsel hos en elev.

Deadline: Ugen efter spørgeskemaundersøgelsen.

Ansvarlig: Ledelsen skemalagde samtalerne og basislærere gennemførte dem.

- Besøg hos enkelte elever med gåture og snak – i tilfælde hvor elever følte sig ensomme og havde stort savn til efterskolen.

Deadline: Fortløbende, efter behov.

Ansvarlig: Basislærere.

- Foredrag med Daniel Rye om isolation og usikkerhed i forhold til at vende tilbage til det almindelige liv man drømmer om.

Form: Virtuelt foredrag, hvor vi blev inviteret ind på Daniels tørreloft og havde en fælles oplevelse, elever, forældre og medarbejdere.

Deadline: 8. marts 2021.

Ansvarlig: Ledelsen.

- Besøg hos alle elever, hvor de fik påskeæg og kram på afstand – og vigtigst af alt en forvisning om, at de stadig har en tryk base på Gunslevholm, som venter på dem.

Deadline: Gennemført under nedlukningen.

Ansvarlig: Arbejdsgruppe blandt lærerne.

- Flere frivillige virtuelle aktiviteter:

- Tandbørstningsarrangementer
- Godnatrunde på gangen
- Tour de chambre
- Bage- og madlavningsarrangementer
- Etc.

Deadline: Ingen deadline, da de blev placeret mindst to gange pr. uge

Ansvarlig: Vagtlærere

- Mentorordning for elever med trivselsmæssige og/eller skolemæssige udfordringer.

Deadline: Fortløbende, efter behov.

Ansvarlig: Uddannelsesvejledere.

Handleplan fremadrettet

Foruden de to undersøgelser, som er blevet beskrevet i nærværende selvevaluering, fik vi ud fra skoleårets elev- og forældreevaluering brugbare oplysninger, i forhold til vores tackling af nedlukningsperioden. Oplysninger, som også kan bruges til den fremadrettede handleplan – og ageren.

- Nødundervisningsskema klar, så man hurtigt kan iværksætte en ambitiøs og målrettet undervisning med mange timer og stort fokus. Specielt i starten er det vigtigt at blive fastholdt i de fællesskaber som klasser og linjefag giver.
Deadline: *Skal ligge klar fra skoleårets start.*
Ansvarlig: *Ledelsen.*
- Hurtig kommunikation omkring vores forventninger til deltagelse – og vi har erfaret, at vi også på dette punkt skal være ambitiøse på elevernes vegne. Forældre inddrages hvis en elev ikke møder op til en virtuel time.
Deadline: *Kommunikeres så snart en nedlukning finder sted.*
Ansvarlig: *Ledelsen + faglærere.*
- Mange alternative aktiviteter. I starten primært obligatoriske – senere mere og mere frivilligt.
Deadline: *Organiseres i skema.*
Ansvarlig: *Ledelsen.*
- Klar til hurtig individuel indsats i form af mentorordning og basislærer-møder. Iværksættes efter behov.
Deadline: *Fortløbende, efter behov.*
Ansvarlig: *Ledelsen, basislærere, uddannelsesvejledere.*
- Tidlig udmelding fra ledelse med realistiske og positive forventninger. I form af forældrebreve, fællestimer med elever, virtuelle forældre/elevmøder osv. Alle har brug for kontinuerlig opdatering og at blive fastholdt i troen på at det hele nok skal blive godt igen.
Deadline: *Hurtigt og fortløbende.*
Ansvarlig: *Ledelsen.*